Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Полтавська обласна державна адміністрація (Україна)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Університет Ґренландії (Ґренландія)
«1 грудня 1918 р» Університет Альба Юлія (Румунія)
Сучавський університет імені Штефана Маре (Румунія)
Інститут транспорту та зв'язку (Латвія)
Бургенландський університет прикладних наук (Австрія)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)
Львівській державний університет фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Україна)
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (Україна)
Сумський державний аграрний університет (Україна)

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

07 листопада 2024 року

Co-funded by
the European Union

Полтава
2024

3. Федірко, І. П. Громадянське суспільство і держава: напрямки взаємодії. *Politology bulletin.* 2023. Iss. 90. С. 302–312.

УДК 658

Ковальчук А.В., студентка
Науковий керівник – Кулик В.А., д.е.н., професор
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансові ресурси – це кошти та активи, які фінансують діяльність та інвестиції організації. Простіше кажучи, фінансові ресурси – це гроші, які забезпечують функціонування бізнесу. Існує кілька способів, якими бізнес може залучати та використовувати свої фінансові ресурси. Кожна організація має систему планування, організації, управління, контролю та моніторингу фінансових ресурсів і діяльності для досягнення цілей бізнесу. Ця система отримала назву управлінням фінансовими ресурсами або фінансовий менеджмент.

У межах цієї системи розрізняють два типи фінансових ресурсів: внутрішні фінансові ресурси та зовнішні фінансові ресурси.

Внутрішні фінансові ресурси (внутрішні джерела фінансування) – це кошти, які надходять зсередини бізнесу. До них належать прибуток, отриманий бізнесом; капітальне фінансування та інші ліквідні активи. Ліквідні активи – це бізнес-активи, які можна легко конвертувати в грошові кошти. Оскільки внутрішні фінансові ресурси генеруються всередині організації, вони є безвідсотковими. Їх використання, як правило, вважається більш економічним з точки зору бізнесу, оскільки означає, що організація не повинна сплачувати відсотки. Відсотки – це платежі, які застосовуються до позикового капіталу та боргів – вини є додатковим фінансовим навантаженням для підприємства. Тому використання внутрішніх джерел фінансування забезпечує сильнішу фінансову позицію бізнесу.

Зовнішні фінансові ресурси (зовнішні джерела фінансування) – це кошти, які надходять ззовні. Прикладами є позики та кредити від зовнішніх позичальників, таких як банки. Зовнішні фінансові ресурси особливо корисні для новостворених підприємств та організацій, які прагнуть зростати і розширюватися, а також для підприємств, які шукають нових інвесторів для надання фінансування, керівництва та експертизи всередині організації. Варто зазначити, що ці джерела фінансування можуть означати часткову втрату права власності на бізнес, а також додаткові витрати на виплату відсотків.

Надавачами зовнішніх фінансових ресурсів можуть бути: банки та інші фінансові установи, ринки капіталу, контрагенти, держава [1].

Банки та інші фінансові установи є поширеним джерелом зовнішнього фінансування для бізнесу. Кредитори та фінансові служби можуть запропонувати бізнес-фінансування та позики на додаток до порад та рекомендацій. За даними Асоціації присяжних сертифікованих бухгалтерів (ACCA), всесвітньої організації професійних бухгалтерів, банківські кредити є однією з найпоширеніших форм фінансування для малого та середнього бізнесу. Банківські кредити в цьому контексті також відомі як комерційні кредити або бізнес-кредити.

Ринки капіталу включають фондовий ринок та ринок облігацій. Вони ефективно спрямовують заощадження та інвестиційне фінансування від людей та установ, що мають капітал, для кредитування та інвестування в бізнес, який шукає капітал. В обмін на це інвестори прагнуть отримати прибуток на свої інвестиції через зростання цін за рахунок збільшення вартості своїх інвестицій та дивіденди.

Акціонерний капітал організації – це кількість акцій, яку вона має право випустити на ринку, відображена в її балансі та визначена її корпоративним статутом. Випускаючи акції, бізнес може залучати кошти без залучення боргів або необхідності сплачувати відсотки, але це також означає послаблення контролю над організацією.

Венчурний капітал є все більш популярною формою фінансування бізнесу, особливо для малого бізнесу та стартапів. Це форма приватного капіталу, який зазвичай надходить від приватних інвесторів або інвестиційних банків. Для інвесторів венчурне інвестування може бути сценарієм з високим ризиком і високою винагородою. Аналогічно, для бізнесу прийняття капітальних інвестицій може означати отримання доступу до фінансування, яке в іншому випадку може бути недоступним через більш традиційну фінансову систему – кредити або фінансові ринки капіталу, але також, як правило, надає інвесторам частку в бізнесі.

Формально торговельний кредит не є формою фінансування, але він є цінним фінансовим ресурсом для бізнесу. Це угода між бізнесом і бізнесом (B2B), яка дозволяє компанії придбати товари або послуги, необхідні для ведення бізнесу, але заплатити контрагентам (постачальникам або провайдерам) пізніше, як правило, протягом 30, 60 або 90 днів. Такі безвідсоткові партнерства дають змогу бізнесу збільшити свої активи, а потім здійснити платіж у бажаний для організації час.

Уряди часто є цінним джерелом фінансування для бізнесу, надаючи гранти, позики та інші форми підтримки, які допомагають організаціям розвиватися та досягати успіху. У Великій Британії, наприклад, як національний уряд, так і місцеві органи влади пропонують низку схем і програм для допомоги бізнесу, зокрема: 1) гранти для малого бізнесу; 2) податкові пільги; 3) гранти на навчання [2]. В Україні використовується система гіг-контрактів [3].

Фінансові ресурси використовуються по-різному, але зазвичай вони покривають витрати на ведення бізнесу та отримання прибутку. Вони включають: закупівлю матеріалів; оплата людських ресурсів (персоналу); витрати на приміщення, такі як оренда офісу або купівля нерухомості та будівель.

Розподіл і використання ресурсів у межах бізнесу визначатиметься людьми або командою, відповідальними за управління фінансовими ресурсами та фінансуванням. Управління фінансовими ресурсами, або фінансовий менеджмент, зазвичай контролюється окремою особою, наприклад, фінансовим директором (CFO) або фінансовим менеджером, спеціальною командою або відділом, або найманою третьою стороною, наприклад, дипломованим бухгалтером.

Управління фінансовими ресурсами здійснюється за такими напрямами: фінансовий контроль; управління ресурсами; управління ризиками; формування стратегії та планування; оцінка ефективності. Фінансовий контроль – включає управління балансом організації, звітом про прибутки і збитки, фінансовим прогнозом, капітальним бюджетуванням, звітом про рух грошових коштів, похідними фінансовими інструментами, оцінкою тощо. Управління ресурсами включає визначення того, як фінансові ресурси залучаються, розподіляються та використовуються. Управління ризиками включає виявлення та аналіз потенційних фінансових ризиків і зобов'язань, пов'язаних з бізнесом. Стратегія та планування - включає фінансове планування, стратегічне планування та бізнес-планування. Оцінка ефективності включає моніторинг фінансової діяльності та інших фінансових показників для забезпечення належного фінансового стану.

Список використаних джерел

1. Kulyk V.A. Development of the Simplified Taxation System in Ukraine. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та регіональні аспекти:* Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції. 1 грудня 2023 року, м. Ужгород. 2023. С. 56-58.